

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1966
Tarih : 10.09.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de iş kazaları ve işçi cinayetlerinin gelmiş olduğu nokta insan onurunu zedeleyecek boyutlara ulaşmıştır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yaşanan ihmallerin ve bu konuda atılması gereken adımların bir an önce gerçekleştirilmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci İç Tüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Ahmet YILDIRIM
HDP Grup Başkanvekili
Muş Milletvekili

GEREKÇE

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanı halk sağlığı, sosyal refah, sosyal güvenlik ve kalkınmayla doğrudan ilişkilidir. Aynı zamanda çalışanlar için çok önemli bir alandır. Hükümetler için çalışanların üretim içinde bulunduğu ortam ve koşulları, sağlık ve güvenlik açısından, sürekli bir iyileştirme hedefi temel bir görevdir. Diğer bir deyişle, işçi sağlığı ve iş güvenliğine tavizsiz önem verilmesi, tutarlı ve sistemli bir çaba gösterilmesi, sadece çalışanların değil, aynı zamanda yaşanan toplumsal yapının refahı açısından da stratejik bir öneme sahiptir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yeterli ve kalıcı sonuçlara ulaşabilmek için, çalışma ortam ve koşullarından kaynaklanan ya da bununla bağlantılı olarak meydana gelen kazaları, hastalıkları ya da sağlıkla ilgili diğer sorunları önlemeye dönük ulusal düzeyde sistematik bir politikanın yaşama geçirilmesi bir zorunluluktur. Tehlike ve riskleri ortadan kaldırmayı hedefleyecek bu yaklaşım, kaza ve hastalıkların neden olduğu yıkımları azaltacak, iş ile ilgili ortam ve koşulları iyileştirecektir. Dolayısıyla bu alanda birleşik ve tutarlı bir strateji hem ülke açısından maddi ve ahlaki, hem de uluslararası düzeyde ciddi olumluluklar yaratacaktır. Ama ne yazık ki, ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yaşananlar çalışanlar için bir kâbus olmaya devam etmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği, kapitalist üretim tarzının birikim süreçlerinin doğrudan etkilediği bir alandır. Sömürü ilişkileri ne kadar vahşi ve dizginsiz olursa, iş cinayetlerinde de bir o kadar vahşet yaşanmaktadır. Türkiye’de 2000’li yıllardan itibaren önce özelleştirmelerle ve daha sonra taşeron ve güvencesiz çalışma biçimleriyle bugünlerde ise kiralık işçi modelleri ile kendini gösteren kapitalist birikim rejimi işçi sağlığı ve iş güvenliği alanındaki sorunları derinleştirmektedir.

OECD tarafından açıklanan verilere göre yüzde 6,3 sendikalaşma oranı ile Türkiye sondan ikinci ülke konumundadır. Sendikal yapıların giderek zayıflatılması işyerlerinde etkin denetimi engellemekte ve iş kazaları ile işçi cinayetlerinin önünü açmaktadır.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) yayınladığı son raporda işçi cinayetlerinin geldiği korkunç tabloyu göstermektedir. Rapora göre; 2017 yılının ilk altı ayında en az 906 işçi yaşamını yitirdi. Yaşamını yitirenlerin 22’si çocuktur. En fazla işçinin hayatını kaybettiği iş kolları ise şu şekildedir; 197 ölüm inşaat, 152 ölüm tarım (işçi ve çiftçi), 135 ölüm taşımacılık, 65 ölüm metal, 44 ölüm maden, 28 ölüm enerji sektörlerinde yaşanmıştır. Aynı rapora göre sadece Haziran ayında 164 işçi hayatını kaybetmiştir.

20.06.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası’nın amaç bölümünde; ülkede güvenli ve sağlıklı çalışma ortamlarının oluşturulması, iş kazaları ile meslek hastalıklarının önlenmesi ve olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi için, kamu dâhil olmak üzere, çalışan sayısına ve faaliyet alanına bakılmaksızın tüm işyerleri ve işverenleri kapsam altına alınacağı belirtilmişti. Aradan geçen 5 yıllık süreye rağmen, yasa kapsam altına almayı hedeflediği işçileri ve kamu emekçilerini yok saymış ve en son Haziran ayında görüşülen “Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve KHK’larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile 2020 yılına kadar ertelenmiştir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yapılması gerekenlerin tespiti ve işçi cinayetlerinin engellenmesi amacıyla TBMM’nin üzerine düşen rolünü üstlenmesi gerektiğini düşünmekteyiz.